IL-BIBBJA U *DAN IN-NISEL* TA' MATTEW KAPITLU 24:34

"*Tassew ngħidilkom: Dan in-nisel ma jgħaddix, sama jseħħu dawn il-ħwejjeġ kollha.*"

"*Dan in-nisel (ġenerazzjoni)*": It-total kollu ta' dawk imwielda fl-istess żmien imkabbra biex jinkludu lil dawk kollha li jgħixu f'ġenerazzjoni, kontemporanji taż-żmien mogħti" (William Arndt & F.W.Gingrich, *Greek-English Lexicon of the New Testament* (Chicago University of Chicago, 1967), p. 153-154).

Dawk li jeħtieġu li l-versi f'Mattew 24:3-34 jirriferixxu għall-ġrajjiet qabel it-Tieni Miġja ta' Kristu biex b'hekk it-teoriji tagħhom jidhru kredibbli, għandhom b'xi mod jikkonvinċu lin-nies li l-frażi "dan in-nisel" jew "din il-ġenerazzjoni" tirriferixxi għal xi ħaġa oħra milli għall-ġenerazzjoni li kienet qed tgħix meta Ġesù qal dan il-kliem.

1. Xi wħud ippruvaw jargumentaw li l-espressjoni qed tirreferi għar-razza umana nġenerali. Imma, kif innotat "Biċċar l-idea ta' razza umana ma tistax tkun miżmuma; kull deskrizzjoni tat-Tieni Miġja timplika li bnedmin ikunu madwar biex jixhduha, għaliex jekk ħaġ'oħra din ma jkollha ebda kuntest biex jagħtiha xi sinifikat (1 Tessalonikin 4:15)" (*Hard Sayings Of Jesus, F. F. Bruce*, p. 226). B'żieda, id-definizzjoni tad-dizzjunarju tal-Grieg hija "razza kontemporanja, nies igħixu fl-istess żmien."
2. Oħrajn jargumentaw li "dan in-nisel" tirreferi għar-razza Lhudija in ġenerali. Imma meta Ġesù uża din l-istess espressjoni f'kuntesti oħra, Hu kien qiegħed jirriferixxi għall-ġenerazzjoni li kienet qed tgħix f'dak iż-żmien, il-kontemporanji Tiegħu, per eżempju, Mattew 11:26,

   "*Imma lil **dan in-nisel** ma' min inxebbħu?*"

   "***Nisel** ħażin u żieni jfittex sinjal...*" (Mattew 12:39).

> "L-*irġiel ta' Ninwè għad iqumu f'jum il-ħaqq ma'* ***dan in-nisel****, u jikkundannawh....Is-sultana tan-nofsinhar tqum f'jum il-ħaqq ma'* ***dan in-nisel****, u tikkundannah...*" (Mattew 12: 41-42).

L-irġiel ta' Ninwè mhux se jikkundannaw lir-razza Lhudija kollha, pjuttost, huma sejrin jikkundannaw il-ġenerazzjoni li semgħet lil Ġesù jitkellem u madankollu naqsu milli jindmu. Ara wkoll Mattew 16:4; 17:17; 23:36.

3. Xi wħud jippruvaw jargumentaw li "dan in-nisel" ma jfissirx il-ġenerazzjoni li qed tgħix issa, "imma dan in-nisel (ġenerazzjoni) li jkun ħaj fiż-żmien li dwaru jiena qiegħed nitkellem, il-ġenerazzjoni ħajja fuq l-art meta dawn il-ħwejjeġ jibdew isiru." Hal Lindsey ippopolarizza din il-veduta meta kiteb, "X'nisel? (ġenerazzjoni) Ovvjament, fil-kuntest, in-nisel li għandu jara s-sinjali—il-kbir fosthom it-twelid mill-ġdid ta' Iżrael (interessanti biżżejjed, fejn huwa dak is-sinjal f'Mattew 24?). Nisel jew ġenerazzjoni fil-Bibbja huwa xi ħaġa bħal erbgħin sena. Jekk dan huwa tnaqqis korrett, allura f'erbgħin sena jew hekk ta' 1948, dawn il-ħwejjeġ kollha jistgħu jsiru. ħafna skulari li studjaw il-profezija tal-Bibbja ħajjithom kollha jemmnu li dan huwa minnu" (*The Late Great Planet Earth*, p. 54, 1970. *Ed.*). Mal-mogħdija taż-żmien is-Sur Lindsey ipprova jerġa' lura minn dak li kien qal fl-1970. F'artiklu fl-Eternity Magazine, li jġib id-data ta' Jannar 1977, huwa qal, "Jiena ma nemminx, per eżempju, li inti tista' tgħid li l-istat ta' Iżrael kien imwieled fl-erbatax ta' Mejju, 1948 u li eżattament minn dak iż-żmien, dan sejjer jiġri. Jiena qatt ma għamilt dan u qatt mhux se nagħmlu. Għalhekk jiena ngħid li huwa bejn 40 u 100 sena. U ħadd ma jaf jekk 'dan in-nisel' uffiċjalment beda mat-twelid ta' Iżrael jew le" (Ikkwotat fi: *Lion And The Lamb On Planeth Earth. Rodney M. Miller,* p. 296).

4. Ix-Xhieda ta' Ġeħovah għandhom it-tagħwiġa tagħhom fuq "dan in-nisel." Huma jemmnu li "dan in-nisel" beda fl-1914: "Ukoll jekk aħna nippresumu li żagħżagħ ta' 15-il sena jkunu jagħrfu biżżejjed it-tifsira ta' dak li ġara fl-1914, xorta jagħmel l-iżgħar ta' 'dan in-nisel' (jew 'din il-ġenerazzjoni') qrib 70 sena żmien illum (bħal ta' l-1968, jagħmel lil l-iżgħar 103 fl-2002. Nota opposta: Jekk dan hu tassew, mela kemm minn "dan in-nisel" ikun jista' jaħrab (Mattew 24:16), u kemm ikunu "b'tarbija"???) Għalhekk il-maġġuranza l-kbira tal-ġenerazzjoni li għaliha Ġesù kien qiegħed jirriferixxi diġa kienet għaddiet fil-mewt. U ftakar; Ġesù qal lit-tmiem ta' din id-dinja ħażina għandu jiġi qabel dik il-ġenerazzjoni tkun għaddiet fil-mewt. Dan, fih innifsu, igħidilna lis-snin li baqa' qabel it-tmiem imbassar ma jistgħux ikunu ħafna" (*AWAKE, Ottubru 8, 1968).*

Punti li wieħed għandu jinnota:

1. Jekk dan huwa l-każ, allura dak li qal Ġesù hawn ma għandu ebda relevanza għan-nies li semgħuh. Mill-kuntest, katastrofu kbir kellu jiġi għall-ġenerazzjoni jew nisel preżenti fejn naqraw,

   "*Biex jiġi fuqkom id-demm....*" (Mattew 23: 35);

   "*Tassew ngħidilkom, Għad jiġu dawn il-ħwejjeġ kollha fuq dan in-nisel*" (Mattew 23: 36);

   "*Ara, darkom tibqagħlkom ħerba*" (Mattew 23:38).

2. Bruce jinnota, "jekk in-nisel taż-żmien tat-tmiem kien intenzjonat, '*dak* in-nisel' jew '*dik* il-ġenerazzjoni' kienet tkun mod naturali aktar li tirriferixxi għalih milli '*dan* in-nisel'" (pp. 226-227). Il-lingwa hija ċara, hija "**dan** in-nisel" u mhux "**dak** in-nisel" jew ġenerazzjoni jew ġenerazzjonijiet fil-futur imbiegħed.

- Biex jaħarbu mill-limitu definit taż-żmien imponut minn Mattew 24:34, oħrajn ippruvaw biex jargumentaw li l-espressjoni "sa ma jseħħu dawn il-ħwejjeġ kollha", tfisser li mal-qirda ta' Ġerusalem il-ħwejjeġ f'dan il-kapitlu *bdew* li jkunu mwetqa u ma jsirux għal kollox qabel ma tasal it-Tieni Miġja ta' Kristu. Il-frażi "sa ma jseħħu" ma tistax tkun interpretata li tfisser, "jibdew biex iseħħu." Il-frażi tfisser "li jsiru, jiġru, jitwetqu." L-istess espressjoni tinsab f'Mattew 24:6 u 5:18. Il-vers ma jgħidx, "*xi wħud* minn dawn il-ħwejjeġ," imma pjuttost, "*dawn il-ħwejjeġ kollha*." Il-kliem ta' Ġesù jelimina kull xorta ta' teorija ta' twettiq parzjali, bidu, jew doppju dwar versi 4 sa 33. Minn dan wieħed jista' jara u jifhem aktar għaliex l-Iskrittura Mqaddsa hija mimlija bi twissijiet dwar profeti u għalliema foloz u biex ma nħallu lil ħadd iqarraq bina (Mattew 24:24; Efesin 5:6; 2 Tessalonikin 2:3; 1 Timotju 4:1-2; eċċ.).

ĠRAJJIET LOKALI HUMA INKONSIDERAZZJONI

Mattew 24:16,

> "*Imbagħad ħalli jaħarbu dawk li jkunu fil-Lhudija għall-muntanji.*"

Mistoqsija: Hija t-Tieni Miġja ta' Kristu illimitata għal-Lhudija biss?

Punti li wieħed għandu jinnota:

1. U għaliex għandu Ġesù jgħid lid-dixxipli Tiegħu biex jaħarbu mill-miġja Tiegħu? Għandhom il-Kristjani jaħarbu minn Ġesù meta Hu jerġa' jiġi? L-Ispirtu s-Santu jgħid, permezz ta' Ġwanni:

   > "*Maħbubin, issa aħna wlied Alla, u għadu ma deherx x'sa nkunu: imma nafu li, meta jidher, aħna nkunu bħalu; għax narawh kif inhu. U kull bniedem li għandu dit-tama fih għandu jissaffa, bħalma hu safi Kristu*" (1 Ġwanni 3: 2-3).

2. Ovvjament, dawn il-versi qegħdin jiddeskrivu ġudizzju fiżiku fuq il-belt ta' Ġerusalem, ġudizzju li jkun illimitat biss għal ċertu reġjun ġeografiku, u li l-ħajja fuq din l-art tkompli sejra wara li dan l-ġudizzju jkun waqa'. F'kuntrast, fit-Tieni Miġja ta' Kristu l-art tkun meqruda (2 Pietru 3:9-10), u aħna niltaqgħu mal-Mulej fl-ajru biex "hekk inkunu Miegħu GĦAL DEJJEM" (1 Tessalonikin 4:17).

   - Diffikulta maġġura għall-pożizzjoni Premillenjali hija t-talba tal-Premillenjalisti li l-Kristjani kollha jkunu rrapinati (imneħħija mill-art b'miġja sigrieta u kwieta ta' Ġesù), qabel "it-tribulazzjoni l-kbira. Madankollu, Mattew 24 fih struzzjonijiet lill-Kristjani biex jaħarbu ħalli jevitaw din it-tribulazzjoni. Jekk japplikaw Mattew 24 għat-teorija tagħhom tat-Tieni Miġja, huma jkollhom il-Kristjani li jintqal lilhom biex jaħarbu, meta skond it-teorija tagħhom stess ma jkun hemm ebda Kristjani biex jaħarbu!

Mattew 24:19,

> "*U jaħasra għan-nisa tqal, u għal dawk li jreddgħu f'dawk il-jiem!*"

Din ir-riferenza għal nisa tqal u ommijiet li jreddgħu hija prova li din mhijiex it-Tieni Miġja ta' Kristu. X'ikun ta' żvantaġġ li tkun tqila meta jerġa' jiġi Ġesù? Imma li tkun tqila jew li jkollok tfal żgħar ikun tfixkil serju f'li tipprova taħrab matul il-qirda ta' Ġerusalem.

Mattew 24:20,

> "*Itolbu li l-ħarba tagħkom ma tkunx fix-xitwa, lanqas nhar ta' Sibt.*"

Ir-riferenza għall-Jum tas-Sabbath hija prova oħra liż-"żmien" meta dawn il-versi jkunu mwetqa jkun meta ħafna jkunu għad-hom qegħdin iħarsu l-Jum tas-Sibt, sal-punt li dan ifixkel seve-rament l-ivvjaġġar f'dak il-jum. Ukoll, il-bibien tal-belt ikunu magħluqa f'dak il-jum (ara Neħemija 13:18-21). Dan ifixkel biss il-ħarba fil-Palestina *u mhux fi bliet oħra wkoll*!

IL-MISTOQSIJA TAD-DIXXIPLI

It-tempju mibni matul il-jiem ta' Erodi għamel impressjoni mhux ħażin fuq id-dixxipli. Naqraw f'Mattew 24:1,

> "*...u resqu lejh id-dixxipli tiegħu biex juruh il-bini tat-tempju.*"

F'Mark 13:1, naqraw.

> "*Mgħallem, ara x'ġebel kbir u x'bini kbir hawn!*"

Imbagħad naqraw f'Mattew 24:2,

> "*U qalilhom Ġesù: Tarawx dawn il-ħwejjeġ kollha? Tassew ngħidilkom: Ma titħalliex hawn ġebla fuq oħra, li ma tiġġarrafx.*"

Ġesù fisser biex jimpressjoni fuq moħħhom li Hu kien qiegħed jitkellem dwar <u>it-tempju li huma kienu qegħdin jammiraw</u>. Il-

versi ta' wara (Mattew 24:3-33), għandhom ikunu magħqudin mal-qirda tat-tempju li kien wieqaf meta Ġesù qal dan il-kliem. Għalhekk, aħna għandna nirriġettaw kull talba jew stqarrija li dawn il-versi japplikaw għall-qirda ta' tempju li għad irid jinbena fil-futur f'Ġerusalem. Ġesù qal,

> "*Ma titħalliex* **hawn** *ġebla fuq oħra, li ma tiġ-ġarrafx.*"

Din il-profezija kienet imwetqa letteralment fis-sena 70 W.K . u magħha kienet imwetqa l-profezija ta' Danjel tas-sebgħin ġimgħa wkoll! Tant dan kien imwettaq bil-għaqal li Josephus, l-istoriku Lhudi ikkommenta hekk,

> "Ma kien baqa' xejn biex iġiegħel lil dawk li ġew hemm wara ħalli jemmnu li dak il-post qatt kien abitat."

- Hawn għandna problema oħra għall-Premillenjalisti, illi, li japplikaw dawn il-versi għat-Tieni Miġja Ta' Kristu jkun jitlob il-kostruzzjoni ta' tempju ieħor, u madankollu, *dan ma jkunx it-tempju lid-dixxipli kienu qegħdin jammiraw*!

Mattew 24:3,

> "*...Għidilna, meta jiġru dawn il-ħwejjeġ?*

Id-dixxipli għamlu din il-mistoqsija mhux biex ikunu jafu meta se jiġi t-tmiem tad-dinja imma dwar il-ħwejjeġ li Ġesù kien għadu kif semma, jiġifieri, il-qirda tat-tempju.

Mattew 24:3,

> "*...u x'ikun is-sinjal tal-miġja Tiegħek.*"

Luqa 21:7 naqraw,

> "*...U x'sinjal ikun hemm meta dan ikun sa jiġri?*"

Hawn tqum problema oħra għall-Premillenjalisti: Il-kelma "miġja" hawn hija "*Parousia,*" il-kelma li huma jistqarru li tirriferixxi għar-"rapiment" (miġja sigrieta u silenzjuża ta' Ġesù

għall-Kristjani biss). Biex ikunu konsistenti, il-Premillenjalisti u dawk kollha li jgħallmu dan it-tagħlim falz, huma għandhom jemmnu li dawn il-ġrajjiet kollha jiġru qabel ir-rapiment, imma l-premillenjaliżmu għandu l-Kristjani mneħħija minn fuq l-art qabel it-tribulazzjoni l-kbira u għandu r-rapiment li jiġri matul il-ħajja tal-paċi. Dawn il-versi għandhom il-Kristjani jaħarbu mit-tribulazzjoni, u dawn il-ħwejjeġ kollha jiġru matul żminijiet perikolużi.

Mattew 24:3,

"*...u tat-tmiem taż-żmien?*"

"Tmiem," komplut, temma, għeluq, it-tmiem ta' dan iż-żmien preżenti" (Arndt p. 792). "Żmien," problema maġġura li jkollok lid-dixxipli jistaqsu dwar "it-Tieni Miġja" hija li huma lanqas biss saħansitra ma huma kienu daħħlu f'moħħhom li Ġesù kien se jitlaq! (Ara Mattew 16:21-22; Luqa 18:31-34; 19:11; Ġwanni 14:5; 16:17-18; 20:9; Mark 16:14). Il-kelma "żmien" (interpretata wkoll "dinja"), tista' sempliċiment tfisser parti ta' żmien. Għal dawn id-dixxipli, il-qirda tat-Tempju f'moħħhom tista' tkun it-tmiem ta' l-epoka Lhudija jew id-dinja Lhudija kif huma kienu jafuha.

X'MHUMIEX IS-SINJALI

Tajjeb ta' min jinnota li llum qiegħed jintqal lin-nies lit-tmiem huwa qrib minħabba "s-sinjali" li ġejjin. U madankollu, Ġesù speċifikament qal—dawn mhumiex is-sinjali!

1. *Għalliema foloz* (Mattew 24:4-5): Josephus jikteb li l-gvernatur tal-Lhudija (Feliċ: 53-60 W.K.), poġġa għall-mewt ħafna imposturi li bdew igħidu li kienu l-Messija.

> "U issa dawn l-imposturi u ngannaturi ipperswadew lill-folla biex jimxu warajhom fid-deżert u jippretendu li huma juru u jagħmlu għeġubijiet u sinjali" (*Ant. Of The Jews,* Book 20, 8, pp. 5-6).

2. *Gwerer u xnigħat ta' gwerer* (Mattew 24:6). Matul il-ħajja ta' Ġesù kien hemm paċi fl-Imperu, imma ftit wara mewtu, il-Palestina u l-Imperu esprejenzaw ġlied u ħafna irvellijiet. F'Ruma, erba' imperaturi waslu għal mewta vjolenti f'perjodu ta' 18-il xahar. Rewwixti Lhud saru fil-ħakma ta' Klawdju (41-54 W.K. u Neruni (55-68 W.K.). Matul dawn is-snin il-Partjani kienu sors kontinwu ta' inkwiet għal Ruma.

   Mattew 24:6 – "*...Iżda għad mhux it-tmiem.*" Imma kemm ta' spiss jintqal lin-nies li ħwejjeġ bħal dawn huma prova lit-tmiem huwa qrib? Għalhekk l-għażla tagħna, bħala Kristjani, hija bejn dak li jgħid Alla u dak li jgħidu huma, kif qal Ġesù f'Mattew 15:4-5, "Alla qal, ... imma intom tgħidu." Li kieku kellu jkun hawn illum Ġesù, kien igħid preċiżament l-istess kliem: "Alla qal "Iżda għad mhux it-tmiem" imma intom tgħidu "lit-tmiem wasal"!

3. *Ġuħ u theżhiż* (Mattew 24:7). "Ġuħ." Meta wieħed jaqra Atti 11:28, dan isib twettiq tal-kliem tal-Mulej. Hawn naqraw:

> "*Wieħed minnhom, jismu Agabu, kellu sinjal mill-Ispirtu, u qam iħabbar* ***li kien se jaqa' ġuħ kbir fuq l-art kollha. Dan seħħ tabil-ħaqq*** *fi żmien l-imperatur Klawdju.*"

Hemm imniżżla erba' ġrajjiet ta' ġuħ kbir li saru bejn is-snin 41-54 W.K. u ħafna theżhiż huwa msemmi bħala li ġara qabel is-sena 70 W.K. Theżhiż jew terremot laqat lil Kreta, Smirna, Miletus, Kios, Samos, Laodikija, Hierapolis, Kolossae, Ruma, Lhudija. Imma Ġesù jgħid li:

> "*Dawn kollha huma l-bidu tal-weġgħat*" (Mattew 24:8),
>
> "*Araw li ħadd ma jqarraq bikom*" (Mattew 24:4).

Għalhekk, tħalli lil ħadd iqarraq bik **bl-ebda mod**! (2 Tessalonikin 2:3; Kolossin 2:8; Efesin 6:6; 1 Ġwanni 3:7).